

Teza de abilitare Alexander Rubel “Greeks, Romans and Barbarians. Classical Civilizations and their heritage”. Summary

This habilitation treatise is in fact – as the norms by the ministry of education and research prescribe – a shorter sketch of the candidate’s achievements during his academic career, which are in fact documented in his publications over the years. Thus the following outline of Greek, Roman and Barbarian studies and about the history of reception of the ancient heritage in the middle ages and in modern times can give only a glimpse of what I wrote detailed and in extenso in two monographs, some eight edited volumes and over 60 contributions in journals and volumes, mainly abroad (Germany, France, Netherlands, Great Britain). This led also to thematical restrictions, so that several publications of mine are not mentioned at all in this essay (especially contributions to modern history). Generally speaking the following lines summarize the results of my research about a dozen years. As my fields of research are rather diversified, the chapters of this treatise deal with such different subjects as the classical Greek world of the 5th century, the Roman Empire, Byzantine studies, ancient Germanic tribes as well as with the legacy of the ancient world in medieval and modern literature. In order to arrange the content of this essay thematically it deals with the following issues:

1. Greek history of the Classical period
2. Studies in Ancient Religion
3. Romanization, Roman Empire
4. The study of the legacy of Antiquity in medieval and modern times (reception studies or *Rezeptionsgeschichte*)

In this framework I discuss shortly the results of several books and papers I published over the last years. Beginning with a short summary of my PhD theses, which is about to be published in 2013 in a completely new and updated second edition in English (at Acumen Publishing House, Durham), where I reflect on new aspects of Greek religion, I focus on my recent studies in Greek history in general¹ on the tyrant slayers and their role in democratic ideology at Athens,² as well as on new aspects of Greek healing cults.³ In this first section I also discuss my often cited article in “Klio”⁴ where I could prove that the so-called *hellespontophylakes*, the guardians of the Hellespont, were in fact Athenian customs officers.

¹ Rubel 2012a.

² Rubel 2010a.

³ Rubel 2011b.

⁴ Rubel 2001a.

After this section on Greek history I pay attention to my studies on the legacy of the ancient world, by describing my research on the literary impact of the figure of Ceasar as opposed to Charlemagne in German medieval literature,⁵ as well as the role of the fall of Carthage as an image of decay in modern German poetry.⁶ After mentioning further studies in the area of the history of reception, I deal in the following section with my articles dedicated to the Roman world. In this context I mainly focus on economic history of the Roman Empire.⁷ In Rubel 2009e I argued, based on recently published inscriptions, that since the Hellenistic period a transit toll was levied at the Bosphorus and the Hellespont, which gives a completely new insight in Roman fiscal thinking. Also about taxes (in a certain way) is my article on the nativity of Jesus Christ, which I could put in the light of recent papyri in the context of taxation (the census of Quirinius). Thus, the nativity story by Luke seems to be very probable as Roman taxation customs in the provinces obliged landholders like Joseph and Maria from Galilee to declare their taxes at a tax office in the province, where the estate was situated (Bethlehem, Judaea). In Rubel 2008a, a paper in the “Archäologischer Anzeiger”, I dealt with a site in Romania, where I am member of the excavation team: The Roman settlement of Ibida (today Slava Rusa in the Romanian part of Dobruja) is still little known, although with an area of 24 hectares it is the largest ancient fortification in all of Dobruja. Systematic excavations at the site, which have been in progress only since 2001, are showing ever more clearly, however, that the city, situated at an important crossroads, attained to significance already in the imperial era and not only in late antiquity as the massive, Justinian-era walls suggest. New evidence for this theory is provided by the token of identity published here, which indicates that a Roman military garrison was stationed here at least temporarily. Thus I could argue for a Roman military presence at Ibida already during the Early Empire.

Since I am primarily interested in religious studies I naturally tried to extend my studies from Greek religion to other ancient societies. I recently published a paper on the cults of the Germanic peoples.⁸ There I took into consideration new findings in Germany and Denmark, which show once more the custom of the early (pre-Scandinavian) Germanic tribes to sacrifice the defeated and to dedicate their weapons and armour, as well as their vehicles (such as boats). During the Iron Age, Germanic peoples used mainly open sanctuaries, such as sacred groves or springs for sacrifice. I gathered evidence from such “open air sanctuaries” and tried to describe their use by the worshippers according to the sources and on

⁵ *Kaiserchronik*, Rubel 2001b.

⁶ Peter Huchel, Rubel 2006b.

⁷ Rubel 2009e and 2008b.

⁸ Rubel 2011a.

reconstructions made with the help of archaeological evidence. The complex issue of human sacrifice in particular is analysed in this article.

Wordcount: 5365 characters.

Rezumat

Această teză de abilitare reprezintă – conform normelor stabilite de Ministerul Educației – o schiță a realizărilor științifice ale candidatului pe parcursul carierei sale academice, care sunt documentate prin lucrările publicate de-a lungul timpului. Astfel, descrierea studiilor grecești, romane și barbare și cu privire la istoria receptării moștenirii antice în Evul Mediu și în modernitate poate oferi doar o privire de ansamblu asupra a ceea ce am scris pe larg în două monografii, în opt volume editate și în peste 60 de contribuții în reviste și volume de studii, cele mai multe în străinătate (Germania, Franța, Olanda, Marea Britanie). Se impun și anumite restricții tematice, astfel încât unele articole nu sunt menționate deloc în această lucrare (este vorba mai ales de contribuții cu privire la istoria modernă). În general, rândurile care urmează rezumă rezultatele cercetării mele vreme de doisprezece ani. Deoarece domeniile mele de interes sunt diversificate, capitolele tezei tratează subiecte diferite, cum ar fi lumea grecească clasică a secolului V a. Chr., Imperiul Roman, studiile bizantine, triburile germanice antice, dar și moștenirea lumii antice în literatură medievală și modernă. Din punct de vedere tematic, conținutul tezei poate fi structurat astfel:

1. istoria greacă în perioada clasică
2. studii cu privire la religia antică
3. procesul de romanizare, Imperiul Roman
4. studiul moștenirii Antichității în epoca medievală și în vremurile moderne (studii de receptare sau *Rezeptionsgeschichte*)

În acest context, discut pe scurt rezultatele obținute în câteva cărți și lucrări pe care le-am publicat în ultimii ani. Pornind de la un scurt rezumat al tezei mele de doctorat, care va publicată în anul 2013 într-o a doua ediție în limba engleză, complet nouă și revizuită (la Acumen Publishing House, Durham), lucrare în care reflectez asupra unor aspecte noi ale religiei grecești, îmi concentrez atenția asupra studiilor mele recente cu privire la istoria Greciei în general¹, asupra tiranilor și a rolului lor în ideologia democratică din Atena², precum și asupra unor noi aspecte cu privire la cultele tămăduitoare grecești³. În prima secțiune discut, de asemenea, articolul des citat pe care l-am publicat în *Klio*⁴, în care am dovedit că așa-numiții *hellespontophylakes*, gărzile Hellespont, erau de fapt funcționari vamali.

¹ Rubel 2012a.

² Rubel 2010a.

³ Rubel 2011b.

⁴ Rubel 2001a.

După această secțiune dedicată istoriei grecești, acord atenție studiilor mele care vizează moștenirea lumii antice, descriind cercetarea mea cu privire la impactul literar al figurii lui Casar în opoziție cu Carol cel Mare în literatura germană medievală⁵, precum și la rolul căderii Cartaginei ca imagine a decăderii în poezia germană modernă⁶ as well as the role of the fall of Carthage as an image of decay in modern German poetry.

După menționarea ulterioară a studiilor despre istoria receptării, tratez în secțiunea următoare articolele mele dedicate lumii romane. În acest context, mă concentrez în special pe istoria economică a Imperiului Roman⁷. În Rubel 2009e argumentez, pornind de la inscripțiile publicate recent, că, încă din perioada elenistică, a fost percepută o taxă de transit în Bosfor și Hellespont, ceea ce oferă o viziune complet nouă asupra gândirii fiscale romane. Tot despre taxe (într-un fel) este și articolul meu cu privire la nașterea lui Iisus Hristos, pe care am privit-o în lumina ultimilor papiri în contextul (censul lui Quirinius). Astfel, relatarea nașterii de către Luca pare a fi foarte probabil pusă în legătură cu obiceiurile fiscale romane din provincii care îi obligau pe proprietarii de teren precum Iosif și Maria din Galileea să-și declare impozitele la un birou fiscal din provincie, acolo unde era situată proprietatea (Bethleem, Iudaea).

În Rubel 2008a, apărut în “Archäologischer Anzeiger”, m-am ocupat de un sit din România, unde fac parte ca membru din colectivul de cercetare: așezarea romană de la Ibida (astăzi Slava Rusă, în partea românească a Dobrogei) este încă puțin cunoscută, deși, cu o suprafață de 24 de hectare, reprezintă cea mai mare fortificație din Dobrogea. Săpăturile sistematice efectuate pe acest sit, începute abia din 2001, arată tot mai clar că cetatea, aflată la o răscruce importantă, a căpătat importanță chiar în epoca imperială, și nu doar în Antichitatea târzie, așa cum sugerează zidurile masive din vremea lui Iustinian. O nouă dovadă a acestei teorii este furnizată de acest simbol al identității publicat, care indică faptul că o garnizoană militară romană a staționat aici, cel puțin temporar. Astfel, pot argumenta prezența militară romană la Ibida deja în perioada timpurie a Imperiului.

De vreme ce sunt interesat în primul rând de studiile privitoare la religie, am încercat în mod firesc să-mi extind studiile de la religia greacă la alte societăți antice. Am publicat recent o lucrare cu privire la cultele populațiilor germanice⁸, în care am luat în considerare noile descoperiri din Germania și Danemarca, care au arătat încă o dată obiceiurile triburilor germanice timpurii (pre-scandinavice) de a-I sacrifica pe cei învinși și de a le dedica armele și

⁵ *Kaiserchronik*; Rubel 2001b.

⁶ Peter Huchel, Rubel 2006b.

⁷ Rubel 2009e și 2008b.

⁸ Rubel 2011a.

armurile, la fel ca și vehiculele (cum ar fi bărcile). În epoca fierului, populațiile germanice utilizau în principal sanctuare deschise pentru sacrificii, cum ar fi pădurile sacre sau izvoarele. Am adunat dovezile din astfel de „sanctuare în aer liber” și am încercat să le descriu funcționalitatea conform surselor și al reconstituirilor realizate cu ajutorul surselor arheologice. Problema complexă a sacrificiului uman în special este analizată în acest articol.

Wordcount: 5723 characters.

